

El llenguatge

Llegiu-ho

Confondre una forma verbal de segona persona amb un conjunt format amb certa infinitius o imperatius seguits del pronom ho és, habitualment, poca cosa més que una qüestió de distracció, si no és que es tracta de la desconexença d'uns aspectes molt elementals de la llengua que demana, amb urgència, la lectura atenta d'uns quants capítols de la gramàtica. De tant en tant, però, cal tocar algunes d'aquestes puntes i posar-les en relleu, vist que un dels sistemes amb què n'hi ha que jutiquen la correcció d'un escrit és l'efecte visual (diuen que les coses mal escrites fan mal a la vista) i aquest efecte, cal convenir-hi, no permet de discernir en quins casos cal escriure, per exemple, agafeu o agafa-ho.

Les formes verbals de segona persona del plural acaben en -eu o en -iu —i també, algunes formes arcaiques o dialectals, en -au—, terminacions que en uns temps són fortes, com agafeu, tindreu o veniu, i en d'altres són febles, com anàveu agaféssiu, e teníeu. Cal saber-se adonar, per tant, que les formes verbals de frases com Ara veureu el resultat, Agafeu el cistell, i Torneu demà, són formes de segona persona del plural, netes i pelades, sense cap pronom pospost, ja que la -u en què acaben forma part de la seva terminació pròpia. En canvi, en oracions com M'agradaria veure-ho, Agafa-ho a poc a poc, Torna-ho ara mateix es tracta, en el primer cas, d'una forma infinitiva, i d'imperatius en els altres dos, seguides del pronom ho, en la seva funció usual de complement directe de designació neutra. Malgrat que no hi ha coincidència exacta de pronunciació, res no priva, a qui es guia més per l'efecte visual que no pas pel sentit, d'escriure torna-ho en lloc de torneu o veure-ho en lloc de veureu, o viceversa.

També es pot escaure, és clar, que les formes d'imperatiu de segona persona del plural vagin complementades pel pronom ho; i potser és aquí on sorgeixen més vacil·lacions. No és igual Torneu que Torneu-ho. Torneu vol dir «Regressau» i «Torneu-ho» significa «Restituiu el que heu agafat». És la noció del que volem expressar que ens fa escriure Agafeu això i Agafeu-ho, Llegiu (sentit absolut) i Llegiu-ho (la cosa de què parlàvem, això).

Albert Jané